

Aihua. Pehz awises „North China Herald“
fmojuma, Rihneefchi dihwainā wihsē ahrstē toleras
fehrgu. Reif labdā rihtā labds Rihneets fastima
uf twailona, tā rahbijahs, toleri. Atfaunja dak-
teri. Tas atnesa libds gawas adatas. Weenu
adatu tas isduhra zaur galwas laufa ahdu, otru
— ais auf, pehz tam luhpās, kruhtis, pa abahm
pufehnm mehderam. Istejeja afinis. Pehz tam
ahrstis nobihraja ahdu pee talka. Ahrstefchanai
bija laba felme, jo pehz labdahm stundahm flim-
neeks bija iswefefojees un ar labu apelti ehda
fawu porziju. Rahdā atgadijumā is duhreenu
rehtahm tejeja melnas afinis un ahrstis fozija, la
flimneeku wajagot wehl tabfal ahrstet, otrā at-
gadijeena — flimneeks nomira.

Pehz awises „Japan Gazette“ Japanā schini
gadā 59 tuhft. zilweku fastima ar toleri, zaur
ko 37 tuhftofchi nomira. Pehz ofizielahm finahm
if Korojas, no tureenās 250 tuhft. eedfihwota-
jeem, tur nomira 36 tuhftofchi.

Sermelu-Amerika. Rā lastajeeem wehl buhs
atminās, tad sozialisitu isdaufsinatais wadonis
Mofins fawu nofeefigo zenteenu deht tita apfufdets
un notesats uf zeeuma strahpi, tā la tagad fehd
zeetumā. 7. septembri diwi pafifstami sozialisiti
Libnechts un Dr. Awelings ar fawu seewu Au-
jorkā turejufchi runas labdā fapuzē, tur bija
fanahufchi libds 5000 zilweku. Libnechts fawā
runā raufdija isflaidrot, la eefsch Iſchitago no-
teefatee sozialisiti esot newainigi un esot tapehz
jarihlojotees, lai prapwu no jauna eefahlot.
(Rahdus breefmas darbus sozialisiti paftrahdajufchi
eefsch Iſchitago, tas awifchu lastajeeem finams.)
Tahfal runadams, Libnechts fozija: „Mehs zih-
namees pret Bismarka afins- un dfehs-ſistemu un
wina rupjo waru.“ Dr. Awelings kundse isflai-
droja, la sozialisimam wajagot isplahitit nahwi un
breefmas un wifsch wairis newarot ilgali palikt
meerigs un rohmis. Tita nofprees, Wahzu un
Angtu sozialisiteem pa telegrafu nofuhit laimes
wehlejumus.

Tā sozialisiti ahrstahs ar faweeem launajeem
zenteeneem.

Rahdā no pehdejā Angtu etnografiflas bee-
drības fehdeſchanahm, kapeins Jirgens-Bergs
zehla preefſchā fmojumu par fawu zetojumu uf
Jemgoufkaunu, Mantendflas apgabala, faweenoto
walſiju ſeemel-reetrumds. Tur bija femes ga-
bals, ko fawu par „Brihmumu eejeju“ un kuru
no muhſchigeeem laiteem apfahji krikalifets natre,
wisbrihmifchigās formās, kuras atpogufojahs
wifas faules gaismas krahfas. Tani paſchā weeta
wehd trihsdehmit lafſti awoti jeb jeiferi, zaur tu-
zeem robahs apbrihnojams flats. Zeifara „Castle“
ſtruhſka pluhſt gaisds 50 metru angtu un liht
femē uf krikalids pahwehrtufcheem talku un na-
tra nogulumeem, las isflatahs tā pusfabragatas
pils grunweſchi. Weh tam wehl wis apgabals fa-
ſtahw if eedobehm, las pazekahs palahpeeneem un
ir eeflehgtis no talku nogulumeem. Schihs eedo-
bes ir pilnas ar awotu uhdeni, kufsch weetahm
tel ſmalſahm ſtruhſlahm. Kapeins Jirgens-Bergs
peelita pee fama pahſflata ſmalſu jeiferu aprakſtu,
no kuaehm daſchi fawā darboſchanahs laikā pa-
ſtahwigi maina fawu ſtruhſtu zetu. Saweenoto
walſiju waldbā nehna ſchos „dabas brihmumus“
fawā apfargafchānā un ſtingri aifleebsa priwa-
tahm perſonahm tur buhwet laut labdas ehlas.

Deenwidus Amerika. Uhdens, tā finams, ir
loti labš flanas waditahs, bet pee labeeem apfah-
keem flanas wadifchanas finā ir ari gaisam tahda
pati ihpafchiba. Rahds Angtu ſifis nesen fmoja
ſchurnalk „Scientific American“, la tas pee peh-
dejā zetojuma no Amerikas uf Giropu, gaischā
deenā un pee mehrena krahm wehja, las puhta
pa buwu luga kufſu, uf luea wifsch braunja no
Brazilias uf Londonu atpalk, weens no matro-
ſcheem pafinojis, la tas gaischi fahfidejis swanu
flanu. Tā la lugis jaw paſpehja nobraukt wai-
ral tā ſintu juhbſchu no Amerikas zeeſemes, tad
wif par to fafka ſmeetees, inemot ſifis, kufsch
tizeja matroſcha wahrdeem. Wifsch ufmanigi ap-
flataja lugi un, eewehrodams, la leela fehgehe
weegli peepufhta, noſtahjabs tahs widus punktā
un ari pats gaischi fahfideja ilgu swanu flanu.
Wifsch preeſſifija deenu un ſtundu un wehlat
fawahſka finas, pehz krahm pilnigi israhbijahs,
la tāi brijhi Rio-Schaneira teefcham notilufi
ſwanifchana katedrales ſwehtu deenā. Tā tad
ſwabadais gaisch pahreſa flanu ſintu juhbſchu
tahfu. Zita reifa tas pats ſifis, leela eſara
malā ſahwedams, tur krahm bija taja weeta
lihtums, dhrejeja it gaischi tahumā airu plifſchi-
nahſchānu un ſinju pahrdeweju faweenus, kwei
bija no wina ſeptinas juhbſes tahfu. Zaur ſcho
otru atgadijumu wifsch nahja uf domahm, la
pee finameem apfahſkeem telegrafa weeta eefpeh-
jams leeat zilwela balſi, pee lam wajadſigee
eerihojumi buhtu ja-etaifja angthā, leela welme,
bet otrā galā, las no tahs finamas juhbſes at-
ſtatu, parabolifla runafchanas truhba, las atgreeta
pret zenra punktu. Minetais Angtu ſifis domā
ispehtit ſcho jautajumu, deht flanu telegrafu
eerihoſchanas preefſch pilſeſtahm, las eeflehgtas
no eenaidneeſeem. („Walb. Wehſin.“)

Cefſchſemes ſinas.

Zaur Widſemes gubernas pahrwaldes ſchurnalu
nohehnumu no 26. auguſta ſch. g. bijufchais
Zehfu-Wallas aprinkteefas afeſors von Wlanen-
hagens, uf fawu luhgumu, mahjas apfahſtu deht,
atlaifis no deenafte, un wina weeta apfihprinats
weenbalfigi ezejtats kandidats, bijufchais draufdes
teefneſcha abjunktts, Widſemes muifchneeks, Andrejs
Wilhelms Eduards von Blumens.

Ar Widſemes gubernatora atlanju, Maſlawas
uniwerſitetes graduetais ſtudents Guſtaws Braſche
apfihprinats par ahrſchtrigu eerehdni Baltijas
domenu pahrwaldē.

Arona mehneeki gub. ſekretars Jgauns un
kol. regiftrators Graubifſch ezejti par wezateem
mehneekseem.

No Terbatas uniwerſitetes ſtarp 1. februaru un
1. ſeptembri 1886 zitu ſtarpā ari iſdoti ſchahbi
diplomai:

A. Teologifas fakultetē: kandidatam Germanim
Lezius if Widſemes, un gradueeteem ſtudentem
Abolfam Greinert, Kfaweram von Marniz, Gu-
ſtawam Bunga, Friedricham Heinrichſen, Teodo-
ram Weyrich un Kahlrim Moltrecht if Widſemes
un Teodoram Schwollowſky un Jahnim Nedohl
if Kurſemes.

B. Jurisprudenzifas fakultetē: kandidateem Wil-
helmam v. Seeler, Altim baronam v. Engelhardt
un Alfredam v. Klot if Widſemes un Edmun-
dam baronam v. Gahn, Kahlrim Rehmam un
Kahlrim Siegfried if Kurſemes, un gradueeteem
ſtudentem Emilam Hartmann un Dawidam Bam-
bam if Kurſemes.

C. Medifinas fakultetē: baktereeem Hugam Lau-
renz un Germanim Graff if Widſemes un Wil-
helmam Girſchberg, Arturam Berg un Arturam
v. Knaut if Kurſemes; ahrſteem: Oſkaram Lezius
un Melſandrim Treitenleldam if Widſemes un
Boriſam Weinberg, Wiſjamam Harmsen, Germa-
nim Schumacher, Wilhelmam Krufe, Kahlrim Pyp-
mannowif un Nikolajam Girſchberg if Kurſemes;
promiſoreem: Teodoram Walter, Oſkaram Scha-
bat, Edmuntam Dietjen, Auguſtam Muhneek un
Jahnim Soll if Widſemes un Jahnim Jakobſohn,
Peterim Friedrichſon, Germanim Egly, Anſim
Putting, Albertam Klingenberg, Emilam Frei-
ſchuh, Rudolfam Reichwald, Moſum Dalin, Ar-
turam Junger, Leopoldam Berger, Schanim Fei-
ertag un Albertam Neumann if Kurſemes; ap-
teekneeku paligeem: Kahlrim Humment, Jurim
Reichardt, Woldeſaram Eltram, Leopoldam All-
mann, Konſtantinam Redlich, Paulim Perlbach,
Romanam Klingenberg, Teodoram Ribbe, Ar-
turam Friede, Wilhelmam Wolpfi, Jahnim Ted-
derſon, Edgaram Jakobſon, Morizam Till, Maſim
Freiſchmuth, Jahnim Schwarz, Nikolajam Mathe-
ſen, Eduardam Adler, Woldeſaram Tomſon,
Woldeſaram Scheffel, Edgaram Buſchmann,
Magnum Blauber, Oſkaram Girſchfeld un Al-
fredam Rihs if Widſemes, un Kahlrim Feyer-
abend, Kriſchjahnim Jannſohn, Abraham Gackel,
Kriſchjahnim Freymann, Peterim Grant, Mel-
ſandrim Peterſon, Jahnim Reiter, Melſandrim
Abramſohn, Julijam Grundmann, Auguſtam
Stein, Friedricham Witomſky, Arturam Gaal,
Jurim Pernou, Schanim Jfakowif, Hugam Schim-
lewif, Woldeſaram Reiniſ, Paulim Eggin,
Kahlrim Grünblatt, Friedricham Reifenberg un
Friedricham Voeckmann if Kurſemes.

D. Wehſture-ſilologifas fakultetē: kandidateem
Gottibam Butte if Widſemes un Oſwaldam Riil-
pes if Kurſemes (wehſture), Kahlrim Wilde if
Kurſemes (Wahzu un falihdſinams walodas), Ed-
garam v. Heimann un Julijam v. Rautenfeld if
Widſemes (politifka ekonomija un ſtatifika); gra-
dueteem ſtudentem Woldeſaram Nielsen if Wid-
ſemes (wehſure walodas), Guſtaram Kreuzberg if
Widſemes (wehſure) un Eugenam Brock if Wid-
ſemes (Kreewu waloda).

E. Siſtolas-matematikas fakultetē: kandidateem
Emilam Reifner if Widſemes un Paulim We-
ſtermann if Kurſemes (botanika) un Kahlrim
Schmidt if Widſemes (ſifika).

No Kolberga-Weifas pagasta. Schejeenes Mahj-
upes zeema fainneekam P. Singam bij nobedſis
nakti uf 31. auguſtu pilns feena ſchuhnis, kufsch
no mahjahm labdu werſti atradahs. Tā la uguns
zehlons neſinams, tad jadoma, la laundara rola
to padarijuſi. Stahbe ap 70 rbt. — Audens
garahm naktim eefahjotees, fahlt muhs ari gar-
prikſti apzeemot, daſcham lumelinu maifes dewe-
jiku tautāis aifjahdami, zitam atkal wafaras ſweeſta
krahjumu un zitas mantas pahrwewidedami. — S.

Liſuma. No tureenās mums peenahjis ſchahds
ſinojums. Par ſchihſ wafaras rafchajumeem ru-
najoj, waru paſneegt ſchahdas finas: Meeſchi,
paldees Deewam, ir ſchogad gandrihs wifseem labi
angufchi; rudſi ari tapat, kureus tilai dabuja pehri-
rubens ſlapjuma deht eefehht un peenahjigi eeftrah-
dat. Kartupeki puſlihbſi, daſchahm kartupeku ſor-
tehm ſen jaw laſſti nokaltufchi; tamdeht palika
mafi un beſ hreeduma. Lini ne wifseem wee-
nabi, daſcham fainneekam atnefa preekus, zitam
atkal behdas.

Sawu iſfu ſinojumu beigdams, grihu peeminet
labdu nebarbu. Tal nakti no 27. uf 28. auguſtu

ſch. g. pee mums bija muhsu walſis mahjai uf-
brukufchi beſdarhji, las tai pukes aplaufufchi
un projam aifneufchi. Noſchelojumi tahdi zil-
weli, las zitam preeku un glihtumu flaufch. Zil-
jauki un derigi tas buhtu preefſch mums wifseem,
tah mehs katriſ pawafara labdu dabas pukiti
noneſtum pee walſis mahjas un tur to eedehtitu,
bet newis gaiditum uf zita zilweku kopjuma no-
pluhſchānu. Mujineeks.

Par Schihdeem Kurſemē weetigā gub. awife
paſneedf ſchahdas finas: Pehz 1561. g. libgu-
meem Schihdeem bij aifleehts, uſturetees Widſemē.
Tapat Kurſemē libds 17. gadufimtena beigahm
ne-atradahs warbuht neweena Schihda uf paſtah-
wigu dhifwi. Det fahlot no 18. gadufimtena,
neluhlojot uf wifseem aifleegeumeem un gaischā-
nahm, daſcheem Schihdeem isbewahs nomeſtees
Kurſemē. Ta paſcha gadufimtena 80 gabds wal-
diſchanas uſſkati ſchini jautajumā pawifam pah-
wehretahs Schihdeem par labu. — Piltenees ap-
gabala Schihdi jaw no ſemeem laiteem bija zeeſi.
Zaur Piltenees landtaga ſpreedumu 3. marta
1783. g. Schihdeem tita atwehlets, neween no-
meſtees Miſpudē, het ari nodarbotees ar daſcheem
mahju un atlahſteem amatneehibſas darbeem. —
Pehz 1797. g. rewifjas (ſem Kreewu waldbas)
israhbijahs, la Kurſemes gubernā dhifwoja Schihdu:
pilſehtās 896, un pa aprinkeem 3685, kopā 4:81
wihreeſchu dwehſele, kopā ar ſeeweeteem ap 9000.
Zaur Wiſangſtatu paweſli no 14. marta 1799.
gadā Schihdi dabuja atlanju Kurſemē dhifwoit.
Wiſi Schihdi tita preekſtititi pee pilſehtahm un
noboti ſem magiftrateem; wineem tita atwehlets,
ja mahſaja wajadſigās nodofchanas, nodarbotees
ar tirdſneehibu un amateem. Det pee tam wineem
bij uſſiltas 2 reiſ til leelas nodofchanas, — to-
meh ſcho nofozajumu nelab ne-iſpildija. Zaur
9. februaru ufoju no 1804. gada tita Schihdeem
atwehlets eetaifit ihpafchu waldbi if faweejem, deht
tizibas leetu iſſchēriſchānas un deht nodofchānu
preefſchānas. Scho eetaifiti nofauz „lahal“.
Det uf wiſtingrato tita aifleehts, peenemt be-
ſcheem no jauna zitus Schihdus Kurſemes gu-
bernā. Tomehr ſchis liſums tita beechi pah-
lahpts, jo zitadi Kurſemē 66 gadu laikā no
1797. g. libds 1863. g. Schihdu ſkaltis nebuhtu
warejis pawarotees libds 33,707 dwehſelehm.

Jelgawas Latweefſchu beedribai par 30. auguſtā,
la Keifara Majeſtetees mohda deenā un Kurſemes
brihwilafchanas ſwehtlās, telegrafifki iſſchahm
padewibas juhtahm Keifara Majeſtete, tā „Kurſ-
gub. awife“ lafams, pawehlejis iſſchahm pawe-
teizibu.

No Jelgawas puſe. No tureenās mums pee-
nahjis ſchahds ſinojums: Rahdas nebelas atpa-
lat Talku miſina kalejam uf tahdu wifſi noſaga
ſirgu: Winetais meiftars, no Schēnberges ſir-
gus mahjas braudams, peetura gaismas u auſtot
pee S. krogā fawus ſirgus atpuhtinat un pahſir-
dit. Tos aplopiis un labdus 5 minutes eefnau-
dees, atmoſtees, eeranga fawu labako ſirgu jaw
iſjuhgtu un zilweku tam mugurā lahpijam un tad
projam jahjot, la ſmitis ween nojut. Nu gan
fawu un blāuj pehz paliga, bet wis jaw par
wehlu, ſaglis jaw krahmids eefſchā, la neta wairis
newar manit, jo weens pats ari newareja palak
dhiftees, jo las tad lai pee weſuma buhtu pali-
zis? Tā nu miſina kalejam azim redſot tita ſirgs
noſagts.

Kreewija. 8. ſeptembri ſch. g., pulſkten 10
rihta, no Lubanas ſtanjijas, uf Nikolaja dhifſe-
zeſa, paſaſcheeru wilzeenam Nr. 16, kufsch brau-
laja ſtarp Bologoju un Peterburgu, wilzeena,
3. kl. palakejis wagons iſlehta if ſlehdem un
nogahſahs no 3 afu angta dambja. Atgadijums
notila paſchā ſtanjijā, zaur wagona preeſchējas
aſs noſlihdeſchānu no ſlehdem; otrā aſs, no gree-
damahs ſlehdem lihbſteſchſi, eeduhrahs ar weenu
galu wagona grihdā, bet ar otru galu — ſlip-
perds un pagahjuſi labdu gabalu, uſwehra wa-
gona preeſchejo galu uf angfu, kufsch pee tam
atahſejahs no wilzeena, nogahſahs uf dambja uf
fahneem un, weldamees palika lejā augſchpehdu
gutot; pee tam wifas telegrafa ſaites tita pah-
wautas. No pirmās aſs noſtreſchānas libds wa-
gona gahſchānā ir 16 afu; wilzeens apfahjahs
20 afu tahfu no nogahjuſcha wagona. Pee
wagona lejā gahſchānahs, no brauzejeem un dhifſe-
zeſa eerehdneem, kwei bija ſchāi wagonā, eewai-
nojahs ſchahdas perſonas: Semneeku meitenei
Natalijai Jeſimowai fatrihjinaja ſmadſenes; pret
rihta puſi, 9. ſeptembri wifas wefeliba druſtu
lahojahs; wilzeena wirſkonduktoram Iſlipowam
bija pahrlauſtas diwas ribas; Iweras gubernas
ſemneekam, Waſilijam, pahrlauſts leellauſs; ſal-
data atraiſnei Denifowai pahrlauſts plega tauſs;
ſchihſ perſonas tita aſpeetas Lubanes ſtanjijā
no dhifſeſeſa ahrſta. Weh tam wehl 27 zilweki
tita eewainoti un ahdā faſkrambati zaur ſtilleem;
no tahm diwas — ſemneeku Jewdoſija Malafe-
jewa un maſpilſone Soſija Aleſchandra — da-
bujā leelatas bruhzes, lamdeht tahs ari nobewa
Noſchdeſtewifſkas ſlumuſijā; turpreim zitus, las,
ſalibſhinot, maſakā mehtrā bija eewainoti, pehz
pirmās palihdſibas paſneegſchānas pa dafai Lu-
banā, pa dafai Peterburgā, aifſuhitija uf mahjahm.
Daſchās no ſchihm perſonahm dabu mahjas am-

bulatorifki ahrſta palihdſibu no dhifſeſeſu pah-
walbes. Zeefas iſmekletahs eeradahs nelaimes
atgadijuma weeta ſtundu pehz notiluma un uf-
ſahla iſmekleſchānu. Atgadijuma deenā, pehz pi-
mejas tehniuf iſmekleſchānas, zefſch israhbijahs
lahrihā un ne-atrada ne la, las aiftrahditu uf
eemeſla, zaur ko aſs noſtreſchāni no ſlehdem, tā
ari uf to, zaur ko wagons nogahſees lejā.

Tahata iſmekleſchāna teel Turpinda zaur teefu.
(„Walb. Wehſin.“)

Kombartungs Slutſchewſki Igs, las, pawabidams
Leelnaſa Wladimira zetojumu pa Baltijas gu-
bernahm to aprakſta, ſahſta par Rigas Latwee-
ſcheem un wina beedribahm ſchahbi: „Keiſariſko
Augſtibū apmellejumam Kreewu eefſchēds wajeja
blatus ſahſtees apmellejumus Latweefſchu Beedribas
namā, las ſchāi beedribai paſchāi paeber. Schi
bija ari karogi, ari dſeefſchāna, ari apſweizina-
ſchānas runa, runata Kreewu waloda. Walſi
hinna tita Latwifki dſeefata; dabujahm dhireet it
jaukas dſeefmas: „Tezi, tezi, lumelin!“ un „Do-
ſiti ſemjariti“. Leelnaſa laipnee wahrbi, tehti
Beedribai, tā jadoma, jaw ſen iſplahitufſchees
ſtarp Latweefſcheem; tas jo wairal tahdeht domā-
jams, la Rigas Latweefſchu Beedriba, las jaw
1868. gadā dibinata, ſtahw zitam, pa ſcho ſemi
iſſchahm beedribahm preeſchānas galā. Wina
diwi noluhki: labdariba un atihſtrības iſplahit-
ſchāna ſtarp Latweefſcheem, tomehr nebuht ne
Wahzu garā, bet ar noluhku, tumolees Kreewu
tautai, Kreewu kulturai. Beedribai ir beeggan
prowha manta, las ſaktahjufees if daſchadeem
balwojumeem; weens dahwaja fawu namu, otrs
16,000 rbt. nauda un t. t. Weens no labda-
ribas zekeem ir ſtipendiju iſſchahm Latweefſcheem
Peterburgas, Maſlawas un Tehrpatas uniwer-
ſitetes. Samaras bada laikā 1873. gadā Kreewu
un Latweefſchu beedribas ſalafſija libds 40,000 rbt.;
1877. gadā, pa kara laiku, Latweefſchu beedribas
noſuhitija muhsu ſaldateem daudſ leetu un 12,000
rbt. nauda; uf bijufchās waldbas 25 gadu pu-
bilitu un uf waldbſchā Keiſara kronefchānu Rigas
Latweefſchu Beedriba ſahweja Latweefſchu pree-
ſchās galā pee wiſpadewigalo juhtu iſſchahm.
Pee beedribas dibinaſchānas wiſeewehrojamee
gahdneeki bija pareiſtigi Latweefſchi — protozeis
Dreſters un preeſteris Krauklis. Daudſ pah-
metumu Beedribai bija jadrib, tad wina — lai
gan ſtarp Latweefſcheem daudſ literānu — uſſchah-
jahs par waditaju pee firſnigu lihbſjuhtu iſſchahm,
Sw. Kiriſa un Meſobija tuhſtoſchgadū
ſwehtlās ſwinot. — Pee Keiſariſko Augſtibū ap-
melleſchānas Latweefſchu Beedriba atkal parahdi-
jahs tas pats, las tita eewehdrotis Jgaunu be-
edribā newel un ari pee wiſu Kreewu baſnizu nu
beedribu apmelleſchānas: no Wahzu laudim ne-
bija it neweena, tā tad wini buhtu nogreeti no
wifseem ziteem un tā tad wineem ſatiffne ar
ſcheem neſi wojadſiga, neſi lahrojama. Tahda
aſchēriſchānahs ir behdigs ſahſs; noleegt to ne-
war.“ —

Keiſaru Majeſtetu medibas Spalā. Spala ir
ferma, peederoſcha pee Subohentās meſchlunga
apgabala, Petrilowas gubernā, Jaumſuhwetais
medibas nams Spalā ſtahw pee Wiljas upes.
Ceſſchās iſglihtiba weentahſcha, omuſiga.

Keiſariſkas Majeſtetees, las 3. ſeptembri no
Wiſſolas-Witowſkas ſchury atbraunja, dhifwo 2. eta-
ſchā, tur atronahs: eewedu, biljarda un ehdamā
iſſchānas, un tapat ari Majeſtetu kabinetu un gu-
lamas iſchānas. Mehbeles ehdamā iſchānā apfihſas
eefſchu ahdu; nileta kronkulturis greeſnots er-
ſchū rageem. Schini ehdamā iſchānā ari uſgla-
bajahs wifas igreeſtas tola hrodas, las Keiſaru
Majeſteteem pahneegtas ar ſahlmāif, 1884. gadā
uf Warſchānu un Stermenwifje zetojot. Wiſarba
iſchānas ſeenas iſpuſchotās fotograffjahm, las tahda
daſchadus mehibas gadijumus 1884. gadā Stermen-
wifjā, triju Keiſaru lahtuhſchānā, un pehz
tam Subohentā. Weefu iſchānā ſahw rojal-
kaweeres. — Otrās etahſas kreifajā puſe un apafch-
etahſā ir iſchānas preeſch ſwifſtas perſonahm.

Scha medibas nama apafſchējā etahſa ir no
muhra, angſchējā — no tola. Netahſtu no wina
atronahs tola ehlas preeſch deenafneekseem. Me-
dibas namu no wifahm puſehm meſch eeflehdſi.

Wifas ſchihſ deenas ſeifarifſchās Majeſtetees
ar leelnaſeem Wladimiru Aleſchandrowiſchu un
Nikolaju Nikolajewiſchu Jaunato un Altenbur-
gas prinzi iſdarija mehibas daſchās weetas pa
Subohentās meſchlunga apgabalu. Zpafſchi ſe-
ſchāna bija mediba 6. ſeptembri. Keiſariſchās
Majeſtetees un Augſtibū mehdotes brofaſtu eewem
meſchā; pa brofaſta laiku ſpehle puhteju kwat-
tets no Warſchānas operas orkeſtra. Pehz me-
dibas Majeſtetees greeſchahs atpatak uf Spalu,
tur pa maltites laiku ſpehle leibwardu Grod-
nas huſaru regimentes ragu puhteji. Warſchā-
nas orkeſtra kwartets latru rihtu apet medibas
namu, jautrahſ medineeku puſſeſchānas ſtanā
traradami.

Seiddeen, 6. ſeptembri, pehz medibas, Warſchā-
nas fotografs Brandels nonehma fotograffijas no
Majeſtetees, Augſtibūham un ſwifſes perſonala, un
ari no tani deenā noſchānta medijuma.

Schinis deenas podpallawneeks N. Malifins
paſneedfa Keiſara Majeſtetei, Keiſareenes Majeſ-

fitei un leelnašam Bladimiram drufatus elsem-
plaris no pašfastabitas gramatas sem wir-
ra: „Reisarska mediba Lowitschka Inafesles
robeshas 1884. gada.“ Ši šihis gramatas re-
dams, la ta gada medibas noschauti: 17 ertški,
31 dam-ertški, 22 stinas, 31 meščubla, 156
fati, 31 fajans, 104 irbas, 1 rubens un 3 lap-
fas, kopā 396 gabali.

Harkoma. 1. septembri, la „Nowosti“ šino,
Garkowai usnahšis breehmigs lectus ar stipru
pehronu. Wehšch bijis til stiprs, la dauts na-
meem pilšehtas malās nopšehiti falmu junti un
dašchi wezi loki aplausiti. Schurawlewlas preešč-
pilšehtā šibens eespehriš meeneela Popowa nama,
pee tam winam apdega labā rola. Wina seewa
no špehreena tā apmuka, la titai pehz puštun-
das nahja pee famanas: fands gan pašist, bet
runat un dširbet nespehi, ari redset titai war uf
weemu aži.

Ši Nigas.

Nigas-Dinaburgas dšelszeta 25-gadu jubileja.
Šchee šwehtli titušči leelstam šwehtiti, eeweh-
rojamas runas tika turetās, augstās laimes if-
fautas. Šwehtli dalibneeku bijušči wairaf par
680 zilwekem, la „Nig. Ztg.“ šino, 25 julaini
pee galda apdeņejušči. Šit leelā mehra šchee
šwehtli bijušči ari no tam war redset, žit dšer-
reeni ištēti. Šwehtlās bijuščas ištērtas 840
buteles wihna, 12 muzas alus, 600 buteles fet-
tera uhdens un kahdas 3000 glahses limonades.
Zaunhuhwejama Nigas wofalu leelā „Nischf.
Westn.“ raksta: „Ka mehš dširojeušči, starp Nigas-
Weslawas buhwejtaja reprezentantu un starp
Schmidta un Luchta sahetawu ihpaščneekem,
ar pilšehtas waldbas peedališčanas, notikuse
weoščanahš par minetahm sahetawahm pee-
derošchahš semes atšawinaščanu preešč dšels-
zeta. Kronis nolehmis ištē preešč šcha noluhla
ne wainal tā 30,000 rbl. Sahgetawu ihpašč-
neeki tarpretim, la fawā laita jaw šinots, pra-
šija dauts leelatu summu. Pilšehtas waldbas
atrod par eespehjamu, truhštioščo papildit if
pilšehtas labdes. Ka runa, šchis nolihgums mal-
fahšot pilšehtai lihš 150,000 rbl., jo par
Schmidta gruntsgabalu tiktot aismalfats 150,000
rubru un par Luchta gruntsgabalu 30,000 rbl.
Titai naw finams, la pilšehtas dome uf šcho leetu
fahšees, bet — teefa, wina tal nelad nepreto-
jās pilšehtas waldei.“

Julija mehneši Niga pedsima 456 behrni, (249
jušeni un 207 meitenes), nomira 386 peršonas
(190 wihrešči un 196 seewetes) un falaulaja
79 pahris. Pahraja julija šchee flaiti bij
511,464 un 83.

Šinas if Nigas teefahm. Widsemes hošteefā
tika pehz „Nig. Ztg.“ starp žitahm leetahm if-
špreehtas ari šahdas: 1) Pagasta preeščehde-
tajs Dahwis Rosenblats juhš pret Zehlapu Dam-
biti, la šchis wina dautsreis apwainojis un ne-
slawu zehlis. Dambitis par peemehru wina,
lafalam Marzim Amin un žiteem leezimeekem
klat ešot nošaujis par sagli un fajijis, la winam
(proti Rosenblatam) netaišnibas deht jaw mati
ešot if galwas ištērušči u. t. t. Kahdu žitu reisu
Dambitis krogā teizis, la winaš, Rosenblats, ar
šcha se-wu stahwot ašleegā draubšiba un taphz
šchim, proti Dambitim, bijis ja-šfraida fawa seewa
if mahjahm. Zehlabs Dambitis leedšahš, la winaš
Rosenblatu apwainojis jeb tam neslawu zehlis,
bet leezineeki apšeezinaja, la fuhšsetajis pilnigi
taisnibu teizis. Zehju semes teefa bija Zehla-
pam Dambitim preešpreeđuše 1 mehneši arestes
un šchis špreedums tika no hošteefas apštērinats.
2) Kropes muiščas polizija juhš pret pagasta
preeščehdetaju Andreju Wehršinu, la šchis Wa-
silifas krogā trofni fagehšis jeb trofni wezinajis.
Wastifas trofšneeks atšauja muiščas poliziju,
lai kahdus trofšna zehlejus if krogā ištēdot.
Bet polizijai tas ne-šdewahš, trofšna zehlejus
ištēdit un proti taphz, la pagasta preeščehde-
tajs Andrejs Wehršins leedšahš krogā atšahit un
tamdeht trofšna zehlejus pašubinaja nepalaušti
polizijas nošajumeem. Kad Wehršins wairaf
reisu tika ušajinats, lai krogā atšahjot un winaš
šchim ušajinajumam nepalaušija, tad winaš ar
dimu muiščas lauču palihgu tika if krogā ištēwis.
Zehju semes teefa preešpreeđuše pagasta preeščeh-
detajam Zehlapam Wehršinam, taphz la bijis ne-
pallaušigs pret muiščas poliziju, naudas šrahpi
no 5 rubteem; šchis špreedums tika no Widsemes
hošteefas apštērinats.

Nigas raktes kriminal-deputajija 13. sep-
tembri pehz „Nig. Ztg.“ starp žitahm leetahm
ari tika ifšpreehtas šahdas: 1) Turgotajam uf
turgus Zehlabam Puršinam, taphz la winaš
31. maja šch. g. uf turgus pahšdoščana turejis
6 gabatus zuhlas galas, las bijušči putraini,
tika preešpreehta naudas šrahpe no 50 rubteem
jeb arestes šrahpe no 15 deenahm. 2) Zuh-
manim Jahnim Segumam, taphz la winaš
25. maja šch. g. aprečis buhdams, ahtri braujis
un tamdeht garadawojs Mikelis Tomaschubas
wina grēbejis apturet un uf poliziju nowesti, bet
mineto garadawoju lamajis un tam grēhdis, tika
preešpreehta arestes šrahpe no 10 deenahm. 3) Pee

šchejeenas deenastneeku oflades peeraštītāis Wahr-
tinsch Bergs bija par to fuhšsejis, la winaš,
24. maja šch. g. walarā starp pulšten 10 un 11
mahjās nahdams, tizis faretis no suna, las
peederejis tahš paščas mahjas eedšiwotajai Lihsei
Zeger. Pee ahrija ismetleščanas ištēhdijahš, la
funa kodeeni kahja bija deesgan dšili; bet la suns
buhtu bijis trals, to newareja peerahdit. Lihsei
Zeger, taphz la wina naw turejuse fawu funi
apfargatu, lai žilwelus newareetu, tika preešpreehta
naudas šrahpe no 50 rubteem jeb arestes šrahpe
no 15 deenahm. 4) Turgotajai Lihsei Zeger, ta-
pehz la wina 18. junija šch. g. turejuse preešč
pahšdoščanas dimus španišchus šwehta, tur pahri
par likuma nošajumu bijuščas 19 un 24 pro-
zentes uhdena, par šcho witoščanu tika preešpreehta
naudas šrahpe no 40 rubteem jeb arestes šrahpe
no 12 deenahm; bet tam wihnušneekam Kabrlim
Seepam, las šwehtu bija winaš dewis, un jaw
fenal tahdas paščas winaš deht bija tizis ap-
šrahpēts, tika preešpreehta naudas šrahpe no 50
rubteem jeb arestes šrahpe no 15 deenahm.

No Nigas wezala polizijmeistara. Pehz manas
pawehles polizijai, sem Nr. 1726, las nodrutata
„Nig. Pol. Poliz. Awišču“ Nr. 138, awišes
„Nigische Zeitung“ Nr. 208 ir nodrutats pee-
šimejums „naktš fargi“, to newareju atšahit ne-
eewehrotu. Mineta preešimejuma šaraktitāis raksta
starp dašču žitu: Pahri winaš leetahm naktš-
fargu flaitis ir par dauts mafs un teem uštotee
agabali ir par dauts leeli — preešč tam, la
no teem teefahm waretu gaidit apfargahjanu.
Šit lauram naktšfargam weenam pašcham arweenu
ir ja-afarga wairaf namu, turei beehši ween
stahw pee wairaf eelahm; kamehr winaš apšahija
fawu winam uštizeto agabalu, tiktam sagli, turei
uf winaš nemanot tihšo, war it netrauzeti ištērit
fawu amatu ar palakaititahm atšehgabim un šan-
gabim, jo pa-eet ilgs laiks, kamehr naktšfargš
no apšahitgahjeena atkal atgreeschahš atpatal fawā
weeta.“

Šchi publikas atšauščanahš atgahdina it ih-
pašči nopeetno wajadšibu preešč naktšfargu pa-
wairoščanas no pašchu eedšiwotajū puses, preešč
pašču mantas un meera uštūreschanas, to es ar-
weenu eestāitiju par wajadšigu, t. i. ihpašči uf-
raudšibu no tahš puses, turei polizijas eerehdni
fawa masa flaita deht newar ištērit. Sewehro-
dams šcho pašchu maso apfargataju flaitu, es
wairaf reišču greešdamees pee publikas, luhdju
Nigas eedšiwotajis, peepalihšet polizijai tahdās
atgahjums, tur ta ištēni tamdeht nespehi ištē-
dit fawa peenahuma. Šcha eemešla deht uštēh-
mos ištē „Nigas Pol. Pol. Awiš“, no tureš
flaidreem eenehmumem biju nodomājis pawairot
fawas polizijas eerehdnu flaitu, un tamdeht pil-
nigi preešribu augšmineta raksta pehdjeem pee-
šimejumeem. Wina šaraktitaja lungs fala, la
„polizija bes šchambišchahš labpraht parahšioht
fawu eespehju preešč šelmigās naktšapfardšibās
organizācijas, bet tomehr tas warot noitit ar šelmi
tikai tad, kad namu ihpaščneeki teefahm pee tam
peepalihšetos un ne-afazijos no naktšfargu pee-
nemščanas“, un it ihpašči tad, kad nabadšigāds
pilšehtas apgabalds turigee namu ihpaščneeki uf-
upuretu wairaf naudas preešč tam, lai waretu
apdroščinat ari nabadšigās eedšiwotajus un
wina ihpaščunu. Naw jafšahubahš, la pilšeht-
tas eedšiwotaji war pilnigi palaištees uf wisa-
deem šokeem, kahdus ween es waru špert no fa-
was puses, ja tee ir pahreezinati no augšmineta
afrahdijuma patešības, un la tee no fawas puses
peepalihšehs pee pilšehtas apfargahšanas nat-
tīhm, un tamdeht lihš ar šcho ešmu ušdewis
man uštizetās polizijas prištaweem un kwartalu
uštraugeem, namu ihpaščneekem pašinot, ja tee
pee wimeem jauno naktšfargu flaitu noteiščanas
šinā greeščahš, dot ištēdrojumus.

Peepešcha nahwe. 12. septembri nomira pee-
pešcha nahwe Pajena muiščina, Wurschu eelā
Nr. 3 dšiwotajā Salkču pawalšneee Anna
Dibrih. Pehz daktera Wlechmana ifšajščanas,
kuešč Annu Dibrihu bija ahrešejis, ta nomiruf
žaur treeku. Delaišes lihšis ir ašwešis uf glah-
ščanas eestahdi, deht mediziništas apluhščanas.
Relaimes atgahjums. 12. septembri šch. g.,
ap pulšten 5 pehz pusdeenas, Pruhšijas pawalš-
neeks Gustaws Junlers, 15 gabus wegs, šrah-
badams N. Wolššmidta fabritā, žaur pašchu ne-
ušanibu eegruhdā kreiso rotu meeku ifgatawo-
ščanas maščinā, žaur to tam nogreefa 3 kre-
išas rotas pirtis. Gustaws Junlers pehz eepree-
šehjas palihšības pašneegščanas tika nowestis
uf pilšehtas šlimnizu.

Štrihdus. 15. septembri ap pusdeenas laiku,
uf leelās šehminu eelas, starp atwalinatos saldatu
P. P. un pee Wibrinu pagasta peeraštito fuh-
mani J. L. ifžehlahš štrihdus, las beidsahš ar
to, la J. zirta P. ar pahtagu šchim un pa galwu,
pee tam pehdjeem tika eewainota aže. P. tika
deht ahrešehšanas ašwešis uf pilšehtas šlimnizu.
Sahšības un apžecinati sagli. Awotu eelā
Nr. 5. dšiwotajā Pruhšijas pawalšneee Au-
guste Schmidt pašinaja, la wina 12. septembri,
ap pulšten 10 no rihša, uf turgus, starp Šchahju
wahšteem un leelo Grehzneeku eelu, if rotu fo-
minas ifwiltis melns ahdas naudas mažinšč,
fuea atradahš 3 rubtu papira nauda un 38 lap-
šihlā nauda, un la winaš tani pašča břihti ar
žitu peršonu peepalihšibu laimejees sagli apžee-
tinat, kuešč tomehr paguwa nowestis sagto ma-
zinu uf eelas, turei ta ari atrada. Apžecinatais
ištēhdijahš par pašhtamo sagli, saldata dehtu
K. K., kuešč ne-afināhis, la mineto sahdšibu if-
dārijis. — Wachtmeisteris Sewins, nakti uf 14.
septembri buhdams patrūā, ap pulšten 2 eedams
Safu laukā pa Kulbigas eelu, pamānija dimus
ne-ufžigamus wihrus, turei eemuka nama Nr. 21
šehtā. Nepaštītamee pamānijušči, la teem dšer-
nahš palaf, ifšehja žaur oštās tahšchas logu if
grahšču ušglahščanas ifahās, nošagdami 2
pahrus wezu sahdaku. Weens no teem, turei
Sewinam ištēwahš apžecinat, ištēhdijahš par Sau-
les muiščas semneeku K. K., otram turpretim
laimejāhs ismukt. K. K. ir nemis ismetleščana, bet
pehz wina otra beedra teel meklets. — 14. sept.
šch. g. pulšten 9 1/2 no rihša, Masf. Ahrijas
3. kwartali, leelā Mastawas eelā Nigas šrah-
neeks J. Čh. nošahšis pee Nigas šrahneeku oflada
peeraštītāi Minnai Šilowtai if labatas 3 rubl.
flaidrā nauda, šahla mult uf Daugawas puši,
bet to aptureja un noweda polizijas pahrwahde
uf eelas atrodoschē gorodowojs ar bleka Nr. 293,
Adams Suwe, un kwartata ušrauga palihšs Ro-
stowšlis.

Sahšības. Peterburgas Ahrijas 4. kwar-
tali, Purwu eelā Nr. 6, pašča namā dšiwotajū
šchais, pee Salās muiščas peeraštītāis semneeks
Krištaps Wihtols pašinaja, la 11. septembri wina
nomneekam, pee Šchēšles peeraštītām Dawim
Kregeram if ne-aišlehgta dšiwolta, žaur šlapja
ušlauščanu nošagti 128 rbl. flaidrā nauda. —
Romanow eelā Nr. 118 dšiwotajū Witas
maspilšoni Morducham Michelewitšam Steinam,
12. septembri, ap pulšten 6 rihšā, kamehr winaš
pats un wina familija nebijuse mahjās, if ne-
aišlehgatas ifahās nošagts fudraba enturu pul-
štenš, 18 rubtu, un daščadās drehšes, 84 rubtu
wehrtibā. — Muhlalās eelā Nr. 27 dšiwotajū
šchais nama ihpaščneeks Wmus Bagelens paš-
inaja, la tam 12. septembri, ap pulšten 9 walarā,
saglis ištēušis logu no šehtas puses, eelihšis
dšiwolti un nošahšis if ašlehgta šlapja (ar pa-
lakaititas atšlehgas peepalihšibu) 16 rubtu šihlā
fudraba nauda un 25 rubtus kreditbiletēs. —
Uf N. Ganibu dambja Nr. 17 dšiwotajū
nama šaimneeks Adams Dieдриhš pašinaja, la
no 9. uf 10. septembri šch. g. wina šehtā eelih-
ušči sagli, ušlauušči širgu škala logu, nolai-
duššees žaur luhšu širgu škali un tur nošagušči
daščadās širgu leetas ar peederumeem, 100 rbl.
wehrtibā un pehz tam ašmuktufči; naw doma-
jams, las sahdšibu ištērijis. — Kalezje eelā Nr. 14
5. tahšā dšiwotajū Lawis Agate Nettenberg
pašinaja, la tai 12. septembri, ap pulšten 11 no
rihša, if winaš ne-aišlehgta dšiwolta nošagts
dahmu šelta weentafelu žilindera pulštenš ar
garu šelta šehdi, 75 rubtu wehrtibā. Wina doma,
la šcho sahdšibu ištērijis kahda Šchihdeete, turei
pehz nama eedšiwotaju ištēščanas egahjušči
Nettenbergas dšiwolti, kamehr ta pate nebijufi
mahjās. — Peterburgas Ahrijas 4. kwartali,
Patwehšmes eelā Nr. 16 dšiwotajū, pee En-
getu muiščas pagasta peeraštītā Trihna D. pa-
šinaja, la tai 13. septembri šch. g. winaš dehtis
M. D., ar palakaititas atšlehgas peepalihšibu
atšlehdšis šlapi un if ta nošahšis daščadās wih-
rešču un seeweešču drahnas, 58 rbl. wehrtibā.
— Nakti no 14. uf 15. septembri šch. g., Masf.
Ahrijas 3. kwartali, leelā Mastawas eelā Nr.
74, if behrnu fanehejas Elisabetas Paninas
dšiwolta un winaš meitas Sofijas Jewreinomas
peeleekamā lambara ar palakaititas atšlehgas
peepalihšibu nošagta daščada wešcha un drah-
nas, 113 rubtu wehrtibā. (N. P. P. A.)

Sihumi.

Naganu noteefahšana Baltija 1630. g.

Agralās laids Baltija netil ween pee namah-
ziteem, tumšcheem taurim walbija mahntiziba, turei
pee tahdeem wehl lihšis šchāi deenai naw pilnigi
ifšuduse, bet beemšehli ari pee augstas lahtas
taurim, ja, pat pee teefahungeem peemita mah-
ntiziba til leelā mehra, la tūi dauts newainigu
žilweku šchāi bištamai šehrgai tita par upuri.
Dimus atgahjumus par mahntizibu pee teefah-
ungeem Baltija 1630. gada grību žeen. laštā-
jeem pašahiti.

Niga atradahš dimas tā šaultas burwu-inkwi-
zijas. 12. junija augšmineta gada tika lahda
lauzimee deht burwibas apšuhšeta. Apšuhše-
taji bija: rentneeks Anšis Benelens un pezi kalpi.
Šwarigalās apšuhšības punktēs bija šchahdas:
kahdus 20 gabus wina jaw ar burwibu nodar-
šopotees. Kad Benelens mahju ušwehmis uf renti,
wina tam weenmehr luhtojuše apēt aplahrt, lai
to dabutu uf fawu pušt. Agratee rentneeki to
arweenu ašfargajušči tamdeht la wina toš uf
fawu pušt dabujuše, jeb no tahš bijuššees. Tagade-
jam rentneekam bij behrns nomiris un kalpeem lopi
nošprahgušči; ari gowis teem maf peena demuščas
un pee tam žits nelas ne-efot wainigs, la ap-

šuhšeta. Ari laimini ar waganu kopā sehjušči,
bet titai nešahles pšahwufči, kamehr šchāi bijuse
laba rafcha; ari tur ne-efot žits nelas wainigs,
la raganas burwibas mahšļa. Pee winaš fa-
nemščanas ešot lahtšcha rihle atrasta, to wina
pee fawas burwibas ištētajufe u. t. t. No eesah-
kuma nabaga newainiga seewina ne-afināhs un
nobeewojahš, la ne-efot nelahda burwe, bet if-
šahdroja, la no agratajem rentneekem tikuše ta-
deht ašfargata, la ta bijuse šrahbiga un pallau-
šiga wifās leetas; labības rafchas šinā wina if-
šahdroja, la wina fawus laukus labi uštopuse,
kamehr žiti toš palaidušči u. t. pr., tā la wina
buhtu gan warėjuse atšahnotees, ja teefas-šungi
nebuhtu bijušči til tumšči un mahntizigi. Bet
šchis leezības nabagai seewinai nelo nelihšēja.
Ari winaš wihrs, ar turei ta dehtit gabus mee-
rigi un fatizigi bij lauliba nobišhwojuše, tika žaur
fawu un kaimiņu mulšibu un mahntizibu tā sa-
mulšinat, la dewa tahdas paščas leezības pret
fawu seewu. Šapratigalā seewa uf winaš fajija:
„Kam laušis laudis? Waj tawi lauki un dahri
naw apšehiti? Waj mušfu šaimneeziba naw la-
bata šahwolti? Bet kad wina lo grih, tad lauj
man pašča runat!“

Medšedama, la winaš paščas wihrs pret to
leezinoja, wina juta, la bija pašuduse, tabehť pate
pagehreja, uhdena ifmeģināščanu), domadama,
la tani atrahšis galu fawai nelaimigai dšiwibai.
Bet tiktah wina, la ari winaš wihrs peldeja if-
meģināščana par nelaimi uhdens wirša, tabehť
ta tika atšita par wainigu. Wihrs tika atšahš,
bet nelaimiga seewa uf motu beška šlapita un
atšinahš wifu, to neprahtigee teefnešči no tahš
pagehreja, lai til dšihšt tiku uf nahwi noteefata.
Wina ifšajija, la šahwot ar pašču welnu fabe-
dribā, las ifšatotees glušči la ahšis ar leeleem
rageem. Gan žaur wina, gan paščas špehtu
ta wifu ištērijuse, tabehť apšuhšeta. Wina mah-
lot trihs noslehpumainus teikumus, kureem ta
warot žilwekus gan nonahwet, gan bšedet. Un
šchee noslehpumainee jeb břihnuma teikumi bija
(las gan teem buhtu tahdu špehtu domājis?):
1) uf augšteem kalneem maf graudu aug; 2) aug-
štali, nola mašta gals u. t. pr. — 19. julija,
7 deenas pehz tam, tika newainiga seewina tā
ragana noteefata un pelnēs fabešinatā.

(Turmal beigmis.)

Uhdena ifmeģināščana tika fahdi ištērit: Apšuhšetajam
noteefneekam tika štrihš ap winaš apšētis un tad uhdens eeswehš.
Ja eeswehšāis nošahit, tad tas bij newainigs; turpretim ja winaš
peldeja wirš uhdens, tad tika wihpārijigi domāts, la Dewis to fawa
deht wehl taupit. Uhdens ifmeģināščana tika šewišči pee tah-
bahm peršonam ištērit, las deht burwibas bij apšuhšetas, tabehť
šcho meģināščanu fawu par burwu maģināščonu. — Wehl
šepemir to behteta ugnis ifmeģināščana. Apšuhšetajam waja-
šchāi noteefinatu dšewi uf pilas rotas turei, jeb dšehloščas gales
ašot bahš, wif aštal pahri newainigā dšewi ret. Ja winaš fah-
das molas ifšeta, tad tika atšite par newainigu.

Turgus šinas.

Niga, 19. septembri 1886.
Pee wehl wehl peewed maf, tabehť apgrošijumi ari maf.
Lini wehl jeb seeweprojamem lihšumeem.
Kanevaji ari rahmu.
Kanepes bet lihšumeem; par jaunahm neščahwetahm
fehllahm uf oktobri-novembri praša 97, par šchahwetahm
102 lap. puđā.
Kinešļu kronis rahmu. Pehz pehdjeem pahre-
numeem par 9 1/2 rbl. mužā par eštra wihlahm fehllahm tah-
lali lihšumi naw tikušči šinami.
Kinešļu bradšis šingri. Uf oktobri par 87 1/2
fehllahm šola 141—142 lap. puđā, bet pahroweji wehl
nepahroob.
Kweešči wehl maf eewehroti ešsportam.
Nudš rahmatu. Uf oktobri uf 120 mahz. pamāta
salhha par 74—75 lap. puđā.
Kuzas žehluščahs; par mahjam parišahm šawu žaur-
mehra ašu malfaja 64—65 lap. puđā.
Kweešči žehluščees; par neščahweteem Kuršemes
112,113 mahz. šmageem malfaja lihš 80 lap. puđā.

Dewa šelpočana Nigas dašnjās.

Šewēteen, 21. septembri 1886.	
Petera dašnjā:	Spreb. pšf. 10 w.-mahj. Poščau.
	6 mahj. Šellmann.
Domes dašnjā:	10 w.-mahj. Keller.
	2 mahj. Šilling.
Šahnu dašnjā:	9 w.-mahj. Bernewij.
	2 mahj. Walter.
Čeršubel dašnjā:	1/2 latw. mahj. A. Walter.
	2 mahj. mahj. Silde.
Šešus dašnjā:	10 mahj. mahj. Bergmann.
	3 latw. mahj. Witel.
Rahštinu dašnjā:	10 mahj. mahj. Kachštrandt.
Trihšween. dašnjā:	10 mahj. mahj. Fromm.
Reformatu dašnjā:	10 mahj. Šter.

Naudas-papihru žena.

Niga, 19. septembri 1886.	
Šapšeti.	
	malf. prašja.
Rušimperialis	851 853
5% bankšetu 1. šilatumš	100% 100%
5% „5.“	99% 100
5% inšt. 5. ašnehmums	108 105 1/2
Ruštruma ištēhmums no 1879. gada	99% 100
1 5/8% Krescu preehm. ašnehmums	239% 240 1/2
2	224% 225 1/2
Rib-Bolog. dšelsšeta obl. 2. ašnehmums	186 1/2
5% šentol. 1871. gada ašnehmums	—
Odeš. pšf. hipotehka bantās 5 1/2% dšilgahjas	—
Šreem. šem. kred. 5% šilšu-šimes	159 1/2 160
Čhartomas šemš. 6% šilšu-šimes	— 101
Rigas lom. bantās aš.	265 275
Rigas-Dinaburgas dšelsšeta ašijas	170
Orias-Witērtas dšelsšeta ašijas	—
Reel. Kreswias dšelsšeta ašijas	—
Šilšemes šilšu-grahmatas	—
Šaršinas	—
Šaršinas-Kresch. dšelsšeta ašijas	—

Jaunakos siņas.

Rīgas Latviešu teātri šo sveiktoem ir rādījis pirmo reizi „Dzīvnieki“, un to savus zein. laistājus darām uzmanīgus.

Rīgas bīrščas komitejas jubreas skola drīšsumā eesahls atkal jaunu mahzības kursu. Mēhs ar preeku, tā raksta „Rīg. Zeit.“, tos no saņem laistājiem, kas grib palikt par jubreem, un šo skolu darām uzmanīgus. Savā 40 gadus ilgā pastāvēšanas laikā šī skola ismahzījuse leelu skaitli kugineeku un stuhmanu, kuri savas labās mahzības dehl stahw labā slawā netikai Baltijas jubreas robeschās, bet arī lihds Baltai un Melnai jubrai un Kaspijas jubrai. Rahda dafa no schīhs skolās bijusheem skoloneem tagad strahda pee žitahm jubreas skolahm par skolotajem. Skolas waldba par to ruhpejāhs, ka mahzības arweenu tiltu pasneegtas pilnīgā mehā. Tā par peemehru bes wajadstahm jubreeku mahzībahm un mahzības kurseem preechsch machīnīsteem un turīnatajiem, teel arī mahzības pasneegtas kugineekeem un stuhmaneeem kugineezībā, kas no leela swara, tapehš la twāifonā skaitlīs arweenu wairat peenemahs, falihdsinot ar sehgeku kugeem. Pee schīhs skolās skolotajem arī peeder medizīnas dakteris, kas skoloneem mahza wajadstahs daktera sinaschanas nelaimēs atgadījumās pee ložekļa aplahbeschanas. Schahda eelahrtoščana atnefīhs teeščam sawu svehtību. Bīrščas komiteja atkal no sawas pušes peeschēir bagatus lihdsklus preechsch instrumentu, apparatu u. t. pr. eegahdaschanas. Kas tīai irahdbahs par waja-dstīgu, tas teel eegahdat. To eewehrojot gan waram sožit, ka šī skola tā jubreeku skola

weena no tahm labatahm, un tapehš katram, kas par jubreeku grib mahzītees, u labato eewehlama. **Behrnawa.** Rīgas Jēsus basnīzas ehrgelneeks D. Schepfli kungs, tā „Rīg. Zit.“ siņo, tizis u Behrnawu eeluhgīs, lai uš turēnas jaunahm ehrgelēm spēletu, peedalīdamees pee ehrgelu konzerta isrihlojuma, kas notīščot 21. septembrī. Jaunas ehrgelēs esot loti mahstīgi taistās. **No Pedeles (Ehrgemes draudse).** Sawstarpīgo palihdsības beedribu skaitlīs deenu no deenas Latwija wairojahs, semneeku mahjas un mantu apdroščinaschanas gan pret uguns, gan pret krusas nelaimēs atgadījumeem. Pateizība un gods augstai waldbībai, kura semneekem šo leelo pašpalihdsības labumu nowehlejuši. Ari Pedeles walhs war preezatees par sawu jauno apstīpnato sawstarpīgo ugunsapdroščinaschanas beedribu. Schahs beedribas labumus wiswairat warehs eewehrot un pilnīgi saprast, kad apluhstom žil daudis naudas mahju apdroščinaschanas siņā Pedeles walhs paleel pašču semneeku wīdā, kura nahktu žitahm beedribahm par labu un buhtu katru gadu ismahsajama. Ugunsbeedribas walde ir siņojūsi, ka wisas apdroščinato mahju wehrtības summa istaiša 60 tuhstojču rublu fubr. Ja nu schīhs walhs semneeki sawas mahjas par to pašču summu buhtu apdroščinajūsi žitās beedribās, tad teem wisasaj katru gadu buhtu jamatka 2% un tas istaištu 1200 rbl. f. Bet nu šī wīsa nauda paleel pašču pagastā. Rā dsirdams, tad runa, tā arī Wihgantū un Drentu pagastā domajot pee Pedeles ugunsbeedribas peeweinotees, jo pehbejās beedribas preechschneeki tam ne-efot pretim. Lai Deews dod labeem nodomeem felmes! — Schahs walhs dheedatāju foris Pedeles

muščas Jahnu dabrā isrihloja satumu svehtīus 13. juliā š. g. Par šo svehtīu isrihlojumu, kuri jaw wairat gabus atahrtojahs, wiswairat japateizahs skolotajam J. Zansona lgam, tā kowa wadonim, kurech jaw sawā amatā nošmojis, tomehr ir irahdītees un palizis pehš sawas eespehjas dšedahschanas wezinatajs un tantīfklas weenības lopejs. Deetains laiks stipri laweja apmellestaju skaitlu. Un tā ka isrihlojums jaw schim pašam noluhstam bij otru reisu wihščams, tad arī isdoschanas bija leelatas, tā domajams, un skaidris atlitums istaišja tīai 10 rbl. f. Šo summu nowehleja pagasta skolās ehrgelēm par labu. **Mintauts.**

Peterburga. „Walb. Wehstnesis“ siņo, ka toleras sehrgai tuwojotees Kreewijas reetruma robeščahm, nesen tiluse nolemta ahrgemneeku žotaju pahraudstīščana Sosnowize, Gramizā, Rabsiwilowā, Wolotschislā, Nowosetizā, Zsmailā, Liplandā, Paltščā, Wiltowā un Ustj-Brutā un bes tam preechsch ahrgemju twaitoneem Deni, Zsmailā un Kiližā. — Wladiwostolā, tā weetīgais kawa gubernators siņo, arī tolera eeradusehs. No 5. lihds 14. septembrim faslinuschas 97 un nomiruschas 41 persona. Wiswairat faslinstot fwechtautneeki. Tomehr febrga sahlot jaw atlaiskees.

Walstspadomes sehdeschanas likumu doschanas siņā departamentās sahškees 1. oktobrī. Nolemščanā nahls hipoteku, wekselu un warrantu likumu projektī, jauns fodu likums, jautajums par weetīgās administrāzijas pahrgroščīšanu Baltijas gubernās u. z.

Turkestānas apgabals, pehš Wisangstali 12. jūnijā š. g. apstīpnata walstspadomes nolehnuma, turpmati fastahwehs īf trim prowīnzhēm: Sir-

Darjas, Ferganas un Samarlandas. **Apgabala pahrwaldneela** — generalgubernatora — sehbellis paleel Tschlentē; prowīnšču pahrwaldneeku — kawa gubernatoru — sehbelli turpmat buhs: Tschlentē, Nowo-Margelanā un Samarlandā. Preechsch pahrwaldības ušureschanas Turkestānas apgabala tīai nospreests 836,228 rbl. no kureem 659,140 rubtu tīščot mahfati īf walstskahbes, 145,520 rbl. īf weetigeem eenehnumeem un 31,568 rbl. īf pilsehtu naudahm.

Telegrafa siņas.

Peterburgā, 18. sept. „Walb. Wehstn.“ siņo, ka Keisarištā Majestetes ar leeknaseem Wladimiru un Nikolaju, walar walarā isbrautūschī no Spalās uš Peterhofu.

Ruščhulā, 17. sept. Jf Sofijas wehsta, ka Bulgarijas waldba gan rahdot, it tā paklawst Kaulbarša gribai, bet tomehr strahdajot žitabah. Dfiziēlas awīses farautot Kaulbarša teikumus un epotejot kaudim greīfas bomās.

Sofijā, 17. sept. Generals Kaulbars īfshūstija žirkularu pee Kreewijas konsulēem Bulgarijā, kura īfskaidro Kreewijas stahwollī Bulgarijas jautajumā, ušbodams, lai wīni arī kaudis ar to eepahstīnīnot.

Konstantinopolē, 17. sept. Kreewijas swars šķe žaur to stiprinātees, ka nesen īf Peterburgas atāizīnatais fuhtrīs Sehālis pašča atnefa Kreewu waldbības wahrdā to siņo, ka Kreewijas Bulgarijas leetas gribot wehst lahrtībā tīai weenprah-tībā ar Turziju.

Krišlīdohāis reatīwes: Grnšt Plates.

Lihds 19. septembrim atnahstūschī 1396 žugi; aīfahstūschī 1390 žugi.

Sludinājumi.

„Wise „Deenas Lapa“

īfnota no Dr. Buttula un P. Wisneeka lgeem, sem eand. juris J. Bergmann lga redahzijas, īfnahls īfdeenas pa numuram, īfneot fwechdeenas un augstā fwehstu deenas, un ušahs ar 1. oktobrī 1886 sawas lahrtīgās gaitas.

Wakša bes peesuhstīščanas:
par 3 mehneščeem 1 rbl. — Kap. par 1 mehneši — „40“
Wakša ar peesuhstīščanu:
par 3 mehneščeem 1 rbl. 50 Kap. par 1 mehneši — „80“
Wf 1887. gadu mahsahs:
par 1 gadu 4 rbl. — Kap. par 1 gadu 5 rbl. 50 Kap.
„ 1/2 „ 2 „ — „ „ 1/2 „ 2 „ 80 „
„ 1/4 „ 1 „ — „ „ 1/4 „ 1 „ 80 „
„ 1 mehneši — „40“ „ 1 mehneši — „80“

Sludinājumi teel apredhīnati par 1 fihtrastu rīndīnu jeb tahs telpu 6 kap. Pafellejumus un sludinājumus nem pretī ešpedīzija

Rīgā, Kalku un Kungu eelas stuhri Nr. 1, Kamarina namā pee rahtuscha.

Ešpedīzijas adrese: Въ свопедиміо разеты „Deenas Lapa“ r. Pura, уголь Извѣстной и Голландской ул. N 1.

Bes tam peenem apstellejumus arī: Peterburgas Ahrgīgā, Tehrbatas eelā Nr. 18 Puhzīšču (Eulenbergā) grahmatu bodē un Zelgawas Ahrgīgā, Alminu eelā Nr. 11, Ulberga grahmatu bodē.

Ahrgūs Rīgās war „Deenas Lapa“ paslēt: Zehfīs, Melbarā (agrā Lepīna) grahmatu bodē; **Wakša, M. Rudolfa** gr. bodē; **Mujenē, Alfīne** gr. bodē, un **Menjendā, Steifman** gr. bodē; **Zelgawā, Alunana, Degera, brahlu Wīlles** un **Schiffera** grahmatu bodēs; **Zepafjā, Eulenbergā** gr. bodē; **Talsdā, Doma** un **Hiršmana** gr. bodēs; **Zepumā, Baumana** un **Blumenthala** gr. bodēs; **Wentopīlī, Wīsa** gr. bodē; **Jaunselgawā** Schwabes gr. bodē; **Zekabstāte, Strahtīna** gr. bodē; **Wauskā, Alunana** un **Belmana** gr. bodēs.

Wīf jēem mahzītāji, skolotāji, pag. īfshīweri un pag. waldees teel laipni luhgīas pafellejumus pretī nem.

Ratīrs, kas 10 ešemplarus pafelle uš weenu adresi, dabūhs weenu drihwešemplaru.

„Deenas Lapa“ ešpedīzija.

„Neeenai mahju jaimneezei newajahsetu lawetees pamehginājumu īfdarī ar Genkela balinaschanas = sodu.“

Jaw 10 gadu israhdbīluseh par derīju. Deelatais „masgahschanas“ un „balinaschanas“ īpheh. Par pilnīgu neshahdbīn teel galwots. Ari preechsch kōta un metala leestahm nepahšpehta.

Sīmanīgi apstahgata sabaltās sīme.

Sīmanīgi apstahgata sabaltās sīme.

Neeenai mahju jaimneezei newajahsetu tapeh preechsch sawas weščas žītu to īfšētat tā

Genkela balinaschanas = sodu

ar druščin labahm sepechm. Tīai ar „Genkela balinaschanas=sodu“ war panahke spīhdohči baltu wešču. Lat labi eenefro augšējo sabaltās sīmi.

Rolittawa leelīmā un pahrdohšana pee **E. Höflingera.**

Sofija Wulfow, sobu aheste, **Schlubnu eelā Nr. 13.**

Rūnas fūndas no pulstī. 9 lihds 2 puše un no pulstī. 3 lihds 5 pēh puld. Sobu plombeščana, īfshūstīšana un mahstīgu sobu eelīščana.

Pilsehtas walde.

Rīgas ekonomijas walde ušajina wisus Rīgā dšimwojochus literatū, kuri gribētu peedalītees pee nahsloščahm pilsehtas weelneeku wehščēanahm, no pilsehtas domes 2. oktobrī 1878. g. uš 6 rbl. nosajtu gadfahrtīgo

literatu nodoschānu

par 1886. g. lihds 15. oktobrī 1886. g. fāmahst pilsehtas lafē, leelā Rēhīn eelā Nr. 5, pilsehtas namā. Rīgā, 5. septembrī 1886. Nr. 2701.

Tulkojumus no Kreewu un

Wahju walodahm Latwešču walodā un otrādi īf-dara kreetni par lehtu mahju. Kur? laipni pasīko grahmatu tīrgotājs J. Kasimīrs, Kalku un Waku eelā stuhri Nr. 39.

Dwornīks,

bes behnēem, war weetu dabūt. Japereizahs Kemereī un Jaun eelā stuhri Nr. 4, pee **Wīnogradowa.**

5000 ahbetu kōzīnus

wīfās fortīs pahrdoh par lehtahm ženahm **J. F. Schlicht,** andeels-dahfneeks, uš 1. Weišču dambja Nr. 19.

Wīlnu

pahrdoh 25 kap. mahz. **Robert Schleicher,** Grahwumīschā, Altonas eelā Nr. 7.

J. Kasimīrs,

grahmatu tīrgonis,

Cehšchīgā, Kalku un Waku (senā Smīlšču) eelā stuhri Nr. 39, pee senājem Semes-wahreem, netahlu no Redlīcha magastīnes, ee-ža no tās eelas, kas no Kalku eelas pilsehtā ejot pa labi eet uš wejo putwera torni, jēem. publīstai, skolotajem un wīseem saweem labwehstetajem un draugeem padewīgi pasīno, ka īf sawas grahmatu pahrdotawās pahrdoh

wīswīfadas skolu grahmatas,

wīfās walodās, un wīfās žitās skolu un skolneeku wajadstības, lahtfabretes, rakstamas wajadstības u. t. pr. Dēesnu grahmatas wīfadas eeschjums, Sprehdīn, Kuhščānu, stahstū, pafaku un sīngu grahmatas, teatra lūgas, leelā īfwehstī, dšefmas ar notchm u. t. pr. Behr jaw leetotas grahmatas. Peenem apstellejumus un sludinājumus uš wīseem lahtstāstēm. Cerīho saunas bīblīotēas. Garaļeem walareem tuwojotees, ešmu arī pato few atwehtrīs pasīfam

pilnīgu Latw. bīblīoteku

preechsch lasščanas, kura atrodas netīf ween eelas grahmatas, las wairē naw dabujamas, bet arī tās wīsaunatās. Šo wīsu jēem. publīstai padewīgi pasīnojis, luhdsu mani sawas wajadstības deejū un leelā stahstī apmellel. No sawas pušes žentīščos, lahra wehlejums pehš eespehjas uš mata īfīpīdīt.

Ar auglīžemību

J. Kasimīrs.